

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 252/2025
27.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Гордане Којић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљеног АА и других, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 2. и 1. КЗ и других, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Јова Кртинића и адвоката Југославе Родић, браниоца окривљеног ББ, адвоката Јова Кртинића и бранилаца окривљеног ВВ, адвоката Јова Кртинића, адвоката Југославе Соколовић Родић и адвоката Петра Јелића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Зајечару К 32/21 од 21.11.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 349/24 од 29.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 27.03.2025. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ВВ, адвоката Петра Јелића, и захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Јова Кртинића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Зајечару К 32/21 од 21.11.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 349/24 од 29.11.2024. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољен, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ВВ, адвоката Југославе Соколовић Родић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зајечару К 32/21 од 21.11.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 349/24 од 29.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зајечару К 32/21 од 21.11.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 2. и 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест)

месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 10.09.2019. године до 30.09.2019. године, док је окривљени ББ оглашен кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 10.09.2019. године до 30.09.2019. године, а окривљени ВВ је оглашен кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 2. и 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 15.10.2019. године до 13.11.2019. године.

Истом пресудом, окривљенима је, на основу члана 87. КЗ у вези члана 348. став 6. КЗ, изречена мера безбедности одузимања предмета којом се од окривљеног АА одузима 48 паковања експлозивне материје у облику штапа (ваљка), бруто масе 9.500 грама, и 70 паковања експлозивне материје у облику штапа (ваљка) са натписом „Амонекс“, укупне бруто масе 14.300 грама, док се од окривљеног ББ одузимају 2 паковања експлозивне материје упаковане у бели папир са натписом „Амонекс“ у облику штапа, бруто масе 400 грама, паковање експлозивне материје у облику штапа, бруто масе 200 грама и 23 детонационе каписле, а од окривљеног ВВ одузимају се 82 паковања експлозивне материје упаковане у 83 пластичне кесе, укупне бруто масе 14.934,693 грама и 87 електричних детонаторских каписли. Окривљени су обавезани на плаћање трошкова кривичног поступка ближе одређених у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 349/24 од 29.11.2024. године усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Зајечару преиначена је пресуда Вишег суда у Зајечару К 32/21 од 21.11.2023. године, само у погледу одлуке о кривичним санкцијама, тако што је Апелациони суд у Нишу окривљеног АА због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 2. и 1. КЗ осудио на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 7 (седам) месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 10.09.2019. године до 30.09.2019. године, док је окривљеног ББ због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ осудио на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 2 (два) месеца, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 10.09.2019. године до 30.09.2019. године, а окривљеног ВВ због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 2. и 1. КЗ осудио на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 15.10.2019. године до 13.11.2019. године. Истом пресудом, жалбе бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ одбијене су неосноване, а пресуда Вишег суда у Зајечару К 32/21 од 21.11.2023. године у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Јово Кртинић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и укине пресуде Вишег суда у Зајечару К 32/21 од 21.11.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 349/24 од 29.11.2024. године или преиначи наведене

пресуде тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе или тако што ће га ослободити од оптужбе за кривично дело из члана 348. став 1. КЗ,

- бранилац окривљеног АА, адвокат Југослава Соколовић Родић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање,

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Јово Кртинић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и укине пресуде Вишег суда у Зајечару К 32/21 од 21.11.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 349/24 од 29.11.2024. године или преиначи наведене пресуде тако што ће окривљеног ББ ослободити од оптужбе или тако што ће га ослободити од оптужбе за кривично дело из члана 348. став 1. КЗ,

- бранилац окривљеног ВВ, адвокат Јово Кртинић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и укине пресуде Вишег суда у Зајечару К 32/21 од 21.11.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 349/24 од 29.11.2024. године или преиначи наведене пресуде тако што ће окривљеног ВВ ослободити од оптужбе или тако што ће га ослободити од оптужбе за кривично дело из члана 348. став 1. КЗ,

- бранилац окривљеног ВВ, адвокат Југослава Соколовић Родић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање,

- бранилац окривљеног ВВ, адвокат Петар Јелић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, уз неблагоприятну допуну захтева, са предлогом да Врховни суд одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног ВВ ослободити од оптужбе или укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни суд је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ВВ, адвоката Петра Јелића и захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Јова Кртинића, су неосновани, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ВВ, адвоката Југославе Соколовић Родић, недозвољен, а допуна захтева браниоца окривљеног ВВ, адвокат Петар Јелић, неблагоприятна.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ВВ, адвоката Петра Јелића, указује да су побијане пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП истицањем да у радњама за које је окривљени ВВ оглашен кривим нема обележја кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 2. и 1. КЗ јер у изреци првостепене пресуде није описана радња извршења овог кривичног дела.

Такође, неосновано се захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Јова Кртинића, указује да су побијане пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП истицањем да су кривичноправне радње за које су окривљени оглашени кривим погрешно правно квалификоване и то у односу на окривљеног АА и окривљеног ВВ као кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 2. и 1. КЗ, а у односу на окривљеног ББ као недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ, уместо као основни облик овог кривичног дела из члана 348. став 1. КЗ. Ово стога што се у захтеву правилност правне квалификације кривичних дела за која су окривљени оглашени кривим цени указивањем на одредбе Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима, наводима да је током доказног поступка неспорно утврђено да је у конкретном случају реч о привредном експлозиву чије набављање је грађанима дозвољено уз одобрење надлежног органа у смислу члану 19. наведеног Закона, а већа количина, као квалификаторно обележје кривичног дела из члана 348. КЗ, се оспорава истицањем да из налаза и мишљења комисије вештака Техничког факултета произлази да је за разбијање 1 m³ стене потребно 500 грама привредног експлозива, због чега, према мишљењу браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Јова Кртинића, предметне количине привредног експлозива а ни електричне детонаторске каписле које прате његову употребу, не могу представљати већу количину експлозивних материја чије држање није дозвољено грађанима.

Кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика чини свако ко неовлашћено израђује, преправља, продаје, набавља, врши размену или држи ватрено оружје, конвертибилно или онеспособљено оружје, његове делове, муницију, експлозивне материје или минско-експлозивна средства.

Тежи облик овог кривичног дела према ставу 2. истог члана, постоји ако је предмет дела из става 1. овог члана ватрено оружје, муниција, експлозивне материје, минско-експлозивна средства или средства на бази експлозивних материја или гасно оружје чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима, док најтежи облик из става 3. постоји ако је предмет дела из става 1. и 2. овог члана већа количина оружја, муниције или средстава или је у питању оружје или друга средства велике разорне моћи или се дело врши противно правилима међународног права. Кривично дело из става 4. истог члана, чини свако ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. и 2. овог члана.

Одредбом члана 3. став 1. тачка 26) Закона о оружју и муницији прописано је да су минско-експлозивна средства све врсте бомби, мина, граната и других направа опремљених са експлозивном или адекватном неексплозивном материјом или

детонатором код којих, под спољашним или унутрашњим деловањем (тежина, удар, потез, електрична енергија, хемијска, нуклеарна реакција и сл.), долази до наглог ослобађања енергије и њиховог распрскавања.

Одредбом члана 4. тачка 1) Закона о оружју и муницији прописано је да оружје А категорије представљају минско-експлозивна средства, аутоматско кратко и дуго ватрено оружје, оружје скривено у другим предметима и ватрено оружје са пригушивачем пучња, док је одредбом члана 5. став 1. истог закона, прописано да оружје из категорије А не могу набављати, држати и носити физичка лица, правна лица и предузетници, осим у случајевима предвиђеним овим и другим законом.

Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима, у члану 1. прописује да се у циљу заштите живота и здравља људи, материјалних добара и човекове средине, производња, промет и превоз експлозивних материја, запаљивих течности и гасова врши се под условима и на начин одређен савезним законом, овим законом и другим прописима донетим на основу закона.

Појам експлозивних материја одређен је у члану 3. Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима, па се експлозивним материјама, у смислу овог закона, према ставу 1. тачка 1) овог члана, сматрају привредни експлозиви, којим се, према ставу 2. истог члана, сматрају материје које се употребљавају за рушење или обликовање објеката и материјала енергијом ослобођеном хемијским реакцијама експлозивног разлагања.

Из списка предмета произлази да су у првостепеном поступку извршена вештачења експлозивних материја које су привремено одузете од окривљених АА, ББ и ВВ и електричних детонаторских каписли која су привремено одузете од окривљених ББ и ВВ, која су поверена Националном центру за криминалистичку форензику који је резултате спроведених вештачења изнео у записницима број 234-8371/19 од 09.10.2019. године, број 234-2979/19 од 18.10.2019. године и број 234-8543/19 од 22.01.2020. године, као и Техничком факултету који је у налазу и мишљењу број VII-1094/3 од 14.02.2023. године, изнео своје закључке о експлозивним материјама одузетим од окривљених. Према стању у списима, спроведеним вештачењима утврђене су врсте, састави и количине експлозивних материја одузетих од окривљених, док је из записника НЦКФ број 234-2979/19 од 18.10.2019. године утврђено да су предметне електричне детонаторске каписле исправне и да имају све особености минско-експлозивног средства и спадају у оружје из категорије А, чија продаја није дозвољена грађанима, а што је радња извршења које је оптужницом, између осталог, стављена на терет окривљеном АА, односно чија набавка и држање није дозвољено грађанима, што је радња извршења која је стављена на терет и окривљеном ББ и окривљеном ВВ, којом се, као и окривљеном АА, ставља на терет и да је минско-експлозивна средства носио, што је у изреци побијане првостепене пресуде, супротно наводима захтева браниоца окривљеног ВВ, адвоката Петра Јелића, јасно описано.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да чињенични опис у изреци побијане првостепене пресуде садржи сва законска обележја по једног кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 2. и 1. КЗ за које су оглашени кривим окривљени АА и окривљени ВВ, односно кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези

става 2. и 1. КЗ за које је оглашен кривим окривљени ББ, и то субјективна обележја која се тичу урачунљивости и директног умишљаја сваког од окривљених понаособ, и објективна обележја која се тичу радње извршења и предмета извршења наведених кривичних дела који су јасно описани и одређени као експлозивне материје и минско-експлозивна средства-електричне детонаторске каписле у већој количини, чија продаја, набавка и држање грађанима није дозвољено, па је тако у погледу окривљеног АА, у време и на месту ближе означеним у изреци пресуде, јасно описано да је у подруму зграде неовлашћено држао 48 паковања експлозивне материје укупне бруто масе 9.500 грама и 70 паковања експлозивне материје укупне бруто масе 14.300 грама и неовлашћено носио и продао експлозивне материје и минско-експлозивна средства-електричне детонаторске каписле у већој количини и то окривљеном ББ два паковања експлозивне материје укупне бруто масе 400 грама, паковање експлозивне материје бруто масе 200 грама и 23 електричне детонаторске каписле, који је неовлашћено набавио и држао предметне експлозивне материје и минско-експлозивна средства у већој количини, док је окривљеном ВВ продао 82 паковања експлозивне материје укупне нето масе 14.934,693 грама и 87 електричних детонаторских каписли, који је неовлашћено купио, држао и неовлашћено носио описане експлозивне материје и минско-експлозивна средства у већој количини.

Дакле, у конкретном случају, предмети извршења наведених кривичних дела, јасно су описани и одређени сходно Закону о оружју и муницији, уз прецизно навођење њихове врсте и броја, односно маса, чиме је испуњена обавеза тачног означавања предмета радње кривичног дела у смислу квалификаторних обележја кривичних дела за која су окривљени оглашени кривим, због чега се неосновано у захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Јова Кртинића, истиче да се у радњама окривљених стичу законска обележја основног облика кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ.

Следствено изнетом, Врховни суд налази да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ВВ, адвоката Петра Јелића, ни повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Јова Кртинића.

Бранилац окривљених АА, ББ и ВВ, адвокат Јово Кртинића, захтеве за заштиту законитости подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП истичући да се побијане пресуде заснивају на доказу на ком се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати и то на материјалу прикупљеном предузимањем посебне доказне радње тајни надзор комуникације, која се, у смислу члана 162. став 1. тачка 2) ЗКП, не може одредити за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, па је наведени материјал, према његовом мишљењу, морао бити издвојен из списка предмета као незаконит доказ.

Законитост наведеног доказа, као што је претходно образложено, бранилац оспорава изношењем сопствене правне квалификације кривичних дела истичући да се у радњама окривљених стичу сва законска обележја основног облика кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја

из члана 348. став 1. КЗ, а не квалификованих облика кривичних дела за које су окривљени оглашени кривима, у односу на које се посебне доказне радње могу одредити, што је у конкретном случају и учињено наредбом судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење Пов-По1 1740/19 од 22.07.2019. године којом је одређен тајни надзор куминикације окривљеног АА, због чега је материјал прикупљен предузимањем ове посебне доказне радње законит доказ и може бити коришћен у кривичном поступку.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвокат Јова Кртинића.

Осталим наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвокат Јова Кртинића, у којима истиче да „вештаци нису утврдили старост експлозивне материје“ и „извршили пробу експлозивних материја и каписли“, бранилац оспорава оцену доказа и указује да је чињенично стање неразјашњено и погрешно утврђено, што представља повреду закона из члана 440. ЗКП, коју Врховни суд није разматрао обзиром да не представља разлог због ког окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Бранилац окривљених АА и ВВ, адвокат Југослава Соколовић Родић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, коју образлаже изношењем сопствене оцене одбране окривљеног АА и оспоравањем правилности и потпуности налаза и мишљења комисије Техничког факултета.

Према налажењу Врховног суда, из изнетих навода произилази да бранилац окривљених АА и ВВ, адвокат Југослава Соколовић Родић, у захтеву само формално означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, обзиром да изнетим наводима суштински указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП не представља законски разлог због ког окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, Врховни суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ВВ, адвоката Југославе Соколовић Родић, оценио као недозвољен.

Врховни суд није разматрао допуну захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ВВ адвоката Петра Јелића налазећи да је иста неблаговремена. Наиме, из списка предмета утврђује се да је окривљени ВВ пресуду Апелационог суда у Нишу Кж1 349/24 примио 10.01.2025. године и да је његов бранилац, адвокат Петар Јелић, допуну захтева за заштиту законитости Врховном суду поднео 07.03.2025. године, односно након протока рока од 30 дана прописаног одредбом члана 485. став 4. ЗКП.

Из свих изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у ставу првом изреке пресуде, док је на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић,с..р**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић